

Uredništvo
in upravnništvo:

Kolodvorake
ulice šte. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šeststopenjska peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:

za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gl.,
za pol leta 6 gl.,
za četrt leta 2 gl.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 25.

V Ljubljani v soboto 29. marcija 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponovijo, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

do konca junija	gld. 1-50
„ „ septembra	„ 3—
„ „ decembra	„ 4-50

Po pošti:

do konca junija	gld. 2-50
„ „ septembra	„ 5—
„ „ decembra	„ 7-50

Odličen rodoljub

nam je poslal sledečo izjavo, da jo objavimo:

Čestiti gosp. urednik! Dovolite dolgoletnemu opazovalcu naše politike, ki je celemu gibanju sledil mirno in hladnokrvno, nekoliko besedij o sedanjem položaju.

Posebno me zanimiva v tem trenutku postopanje našega glavnega lista „Slovenskega Naroda“, kajti vpliva tega lista prezirati se ne more, če se govori o slovenski politiki. Kaj je nekdanj „Slovenski Narod“ za slovensko stvar storil, to je vsakemu narodnjaku znano; velika nevhvaležnost bi bila, če bi se radi tega, ker danes ne piše vsem po volji, reklo, da tega lista ne potrebujemo več.

Plemeniti duhovi našega naroda so v predalih tega lista, jaz bi rekel, srčno kri svojega patriotizma za boljšo bodočnost slovenskega naroda prelivali, njim na čelu nepozabljeni Jurčič, in rad priznavam, da tradicije tega lista ne dopuščajo, da bi postal vladen, kakor niso dopustile, da je postal kle-

rikalen. „Slovenski Narod“ se je začetkom tega leta proglasil kot nezavisen organ — čegav, katere stranke, tega pa ni rekel.

Jaz spoštujem nezavisnost; menim pa, da sta dva pogoja potrebna, če hoče kak list nezavisnim biti; prvi pogoj je, da se list bori za kako veliko idejo, katera je v obče od naroda spoznana kot koristna, drugi pogoj pa bi bil, da ima list na razpolaganje dovolj duševnih in materialnih močij.

Če drugega pogoja nima — potem je — oprostite, gospodje od „Slov. Naroda“, Vaše bahanje s nezavisnostjo le — *Don Quixoterija*.

Vsi slovenski listi — izvzemši od Nemcev izdanega „Kmet. Prijatelja“ — borujejo se za slovensko narodnost, za ravnopravnost, za napredek slovenskega naroda — tedaj za ono idejo, za katero je „Slov. Nar.“ od nekdaj pisal in še danes pisati hoče. Tedaj za to idejo ni trebalo izrecno naglašati svoje nezavisnosti. Zaman sem iskal, za katero drugo idejo „Narod“ nezavisnosti potrebuje.

Morda zaradi sredstev, s katerimi misli ta svoj cilj doseči?

Menda misli, da bo to lažje proti vladi kakor z vlado dosegel?

Mogoče! — Taaffejeva vlada pa je močna, njo podpira desnica v državnem zboru, in en del te desnice so slovenski narodni poslanci, ki zavoljo obstanka vsem narodom prijazne vlade z vlado hoditi morajo, kakor to storé Čehi in Poljaci.

Ima — li „Narod“ dovolj moči, da tej vladi uspešno nasprotuje? — da se v protislovje postavi z lastnimi poslanci, s Čehi in Poljaci?

Mar ne vidi „Narod“, da je že danes osamljen? Žal mi je, da „Narod“, katerega potrebo živo čutim, po tacih potih hodi — samemu sebi na škodo.

„Politika je umetnost“, je zadnjič dejal Bismarck; pametna politika si pravih sredstev izbere, da svoj cilj doseže, pametna politika si tovariša in pomagača išče, in sicer prav mogočnega; pametna politika skuša si pridobiti prijateljev — tudi pri Nemcih, če je potrebno, pa ne bo nikoli začela pri stropu

zidati poslopja, pa ne bo nikoli po nepotrebnem si nakopičila sovražnikov. — „Narod“ brca v najnovejšem času tudi po narodnjakih — ker niso mnenja predsednika „Narodne Tiskarne“. To postopanje je tudi — politika, pa ne nezavisna — marveč politika surovega terorizma, onega terorizma, ki je že enkrat — Nemcem pomagal, da so postali vladujoča stranka. V istini, žal mi je za moj narod slovenski in za moj „Slovenski Narod“.

O dolenski železnici.

VI.

(Konec.)

Nadejamo se, da se je nam posrečilo, do dobrega pobiti nesrečen projekt, kateri je nekoliko časa begal dolenske rojake. Zamolčati pa vendar ne moremo, da se je mogel roditi in razvijati le vsled tega, ker se sedaj še nahajajo med narodom jako pretirane misli o velikanskih troških, katere bi stala železnica iz Ljubljane čez Novo Mesto do reške prôge. In ker je denar povsod glavni faktor, hočemo na kratko se ozirati tudi na imenitno finančno vprašanje.

Znano je, da se železnice dandanes mnogo ceneje zidajo nego so se zidale pred 12 leti. Pred borznim polomom l. 1873. gospodovala je po vseh krogih neka nenasiitljiva lakomnost, ki je neizmerno podražila vsako podjetje. *Auri sacra fames* mamila in begala je podjetnike, vsakemu so rojili milijoni po glavi, država sama postala je molzna krava nesramnim špekulantom. Nešteti milijoni izgubivali so se v železnih blagajnicah slaboglasnih „Gründer-jev“ — in uboga para davkoplačevalec moral je s krvavim denarjem žrelo mašiti poželjivi svôjati. Hvala Bogu, svet se je streznil, vročinsko bolezen vrtoglave gospodarstvene dôbe smo srečno prebili — in sedaj se zidajo tudi železnice menj potratno nego svoje dni. Takrat, ko se je tračirala dolenska železnica, preračunali so troške za vsako miljo

Listek.

Dunajska pisma.

Težavno je dandanes biti slovenskim urednikom! Dopisov sicer ne primanjkuje, uvodni članek se za silo tudi še spravi na dan, a — podlistek, feuilleton! In celo milovanja vredni urednik novo ustanovljenega „lističa“, kateri komaj životari o pičlem številu „naberačenih naročnikov“, kakor je ôni dan svojim vernikom zagotavljal mladostno nagajivo razposajenec „Slovanov“, od kod jih hoče dobivati revež, ônih pikantnih *causeries* pod črto! Mi ne moremo zvenketati z rumenjaki, ne moremo obljubiti toliko vabljivih daril, kakor nek drug slovensk dnevnik, zgubljeni smo, ako se nas ne usmilijo stari, dobri prijatelji! V tej zadregi zatekel se je urednik „Ljubl. Lista“ k staremu prijatelju, k ônemu veljaku, kateremu celo najvišja avtoriteta, „Slov. Nar.“ senčnati njegov podlistkar, priznava, „da vselej pravo zadene“. Prosili smo ga pomoči, podpore, in glej, nismo se varali! Prejemši njegov odgovor, razvedrilo se je nam resno na-

gubančeno čelo, „Thalatta“, smo uskliknili, imamo ga feuilletonista in, če nas prav toži zaradi zlorabe uradne oblasti ali zaradi prelomljenja pisemske tajnosti — potisnili smo takoj odgovor njegov v roke: vedno lakomnemu stavcu! Gosp. pisatelj nas ne bo sodil preostro, čitateljem svojim pa smo se sigurno prikupili z uredniško — indiskrecijo. Evo jo!

Gospod urednik! Kako je mladi igralki začetnici, ko stopa prvič na oder pred razvajeno, strogosodno občinstvo, tega si jaz pač natanko in na drobno misliti ne morem. Gotovo pa ji trepeče drobno srčecê, hlačice — tega ne! kolenca se ji šibé ter život ji zdaj mraz izpreletava in zdaj vročina. Tako nekako se zdaj meni godi, ko se mi je prvič prikazati pred čitateljstvom „Ljubljanskega Lista“. Tu si bodele pač mislili: Kaj se mož pači! Z mlado igralko začetnico se primerja, kje pa je tukaj tisti *tertium comparationis*, brez katerega ni poštene primere! Ti in pa mlada igralka! Ti, ki si uže toliko papirja popisal s slovenskimi pismeni, in ne samo tega, nego napisano si tudi natisniti dal ter razposlal po pokrajinah

slovenskih! Ti, ki si uže hvale vaje in graje, kakor berač vročine in mraza! Čitateljstvo „Ljubljanskega Lista“, kaj pa je drugega nego del, upamo, da precejšen del slovenskega občinstva? In tega se bodeš bal, ki te vendar uže pozna, tebe in tvojo pisavo? — Vse res, gospod urednik, in vendar je tako, kakor pravim. Verjemite mi, da sem se težko, silno težko pripravil ustreči Vaši želji, da naj stopim v Vaših sotrudnikov kôlo. Res nisem več novinec, prištevati se smem pravim veteranom na slovstvenem polji slovenskem, in vendar začenjam z boječnostjo svoj posel. Gotovo Vam je znana sloveča in po pravici tolikanj hvaljena podoba Knausova, imenovana „Petdesetletnica ali zlato ženitovanje“. V nedeljo popoldne je pod košato lipo zbrana vesela družba. Mladi svet se je sukal, saj njemu je ples vendar le vrhunec pravega veselja. „Kaj, stári, ko bi se tudi midva zavrtila enkrat?“ — „Res, res, ôce, stari ôce!“ — prigovarjajo možu mladi moški in ženski glasovi. „Pojte, pojte“, brani se mož, „kaj bom jaz? Nekdaj pač nisem bil najslabši plesalec, raca na vodi! Ali sedaj! Ne ravno, da bi bil uže tako okoren,

na 800000 gld. do 1 milijon, dandanes nam zagotavljajo strokovnjaki, med njimi oni inženjer, ki je zidal črto iz Trebiža v Ljubljano ter tračiral dolensko prōgo, da se za železnico z normalnim tirom ne potrebuje več nego 2- do 300000 gld. za 1 miljo. Vzemimo tedaj, da bi dolenska železnica iz Ljubljane do Kolpe imela dolžnosti 15 milj, ter proračunimo za vsako miljo 300000 gld., — potem bi skupni trošek vendar le znašal 4½ milijonov. In ta svota, ki uže sama na sebi nikakor ni ogromna, se more razdeliti na več letnih obrokov, tako da bi se tudi najbolj varčni finančni minister, navzlic denarnim stiskam naše državne polovice, lahko sprijaznil s projektom, kateri namerava povzdigniti rentabiliteto državne Rudolfove železnice in pomagati našim hiraječim Dolenjcem.

Mi tedaj ne terjamo nič prenapetega, in skrbna in pravična vlada, kakor je sedanja, sigurno ne bode zavračala utemeljenih prošenj vernoudane dežele kranjske. V državnem zboru sprožili so stvar naši poslanci — glejmo tedaj, da bode seme kmalu šlo v klasje, podpirajmo jih s složnim in razumnim delovanjem. Po dolenskih večjih občinah naj se snujejo o pravem času lokalni odbori z namenom, da v svojem kraju po svojih močeh pospešujejo koristno zgradbo. Skrbeti jim bo v prvi vrsti, da se zemljišna razsvojitev vrši kolikor mogoče cenó, deloma celo zastonj. Zlasti kar je občinskega sveta, naj se prepusti brez odškodnine — vsaj bo železnica uže s tem, da zemljišna renta takoj poskoči za polovico, z obilnimi obrestmi vračala neznatne žrtve, s katerimi so se obremenile občine, sebi, narodu in bodočim rodovom v neizmerno korist.

In potem, dolenski rojaki, sloga med vami! Proč z onim nespametnim zavijanjem, proč z ono bornirano trmoglavostjo, katera je uže enkrat nam zadušila dolensko prōgo! Noben inženjer vam ne more graditi take železnice, da bi imela vsaka vas svojo postajo, vsaka zidanica svojo stražnico. Iznebite se enkrat kratkovidne kantonske politike, delajte s združenimi silami, in dosegete se bode skupni cilj naših naporov: srčna arterija plodunosnim našim pokrajinam, dolenska železnica!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Klub desnega centra se je 26. t. m. razgovarjal o programu prihodnjih sej. Sklenilo se je, da pride na dnevni red najprej zakon o davku žganih pijač, bi bode zbornico cel teden zadrževal. Vsled tega se bode zakon o duhovski plači (*Congruagesetz*) obravnaval še le po velikonočnih počitnicah, ki se nehajo 24. aprila.

Klub se je tudi posvetoval o načrtu kongre. Dalmatinski poslanci so povdarjali, da bi se duhovnikom v Dalmaciji odločila vsaj

ali dandanes se pleše vse drugače nego se je nekda. Ko smo bili še mi mladi, plesalo se je vse nekako bolj mirno, spodobno, dostojno, če se je tudi semtertjā krepko s petó udarilo ob tla. Zdaj pa — mož ne more dalje, stara družica ga je prijala čez pas ter krepko zasukala, da, hočeš, nočeš, mora za njo. — Da, njega dni se je drugače plesalo in — pisalo. Kakor se je takrat, tisto smo še znali in ni bilo nas sram stopiti z drugimi v vrsto. Ali sedaj! — Drugi časi, druge navade. Da se je nekda bolj pisalo — ples pustimo za sedaj na stran — tega ne trdim, Bog ne daj; ali to pa vendar smem reči, da drugače, to ni še nikakršno samohvalje. In kar se tiče jezika samega, naša slovenščina dobiva drugo lice od dné do dné, ali lepše? Možno, sodijo naj drugi. Kar je bilo včeraj še dobro, pravilno, to je danes uže napačno, ali pa vsaj zastarelo. Slovenščina menjava svoje oblike, kakor gosposke ženske svoja krila, svoja naglavja. In jaz potrebujem vedno dokaj časa, da se mi okó privadi nove noše, in tako se mi godi tudi s pisavo. A zaostajati za drugimi, odlikovati se od vseh s posebnostmi svojimi, to

taka plača, kakor ōnim v Galiciji, in da je nujno potrebno, zboljšati tudi grško-orijental-skim duhovnikom skromne njih dohodke.

Imunitetni odsek je sklenil 26. t. m., da se dovoli sodniji, postopati zoper poslanca grofa Tarnovskega in dr. Blocha, ki sta tožena zaradi žaljenja časti.

Železniški odsek je 27. t. m. pretresal razne peticije, med njimi tudi jedno za gradnje železnične prōge Poljčane-Rogatec. Poslanec in predsednik odseka, baron Gödel, jo je toplo podpiral.

„Pester Lloyd“ veselo pozdravlja pristop raznih narodov v krog konstitucionalnega delovanja v korist domovine; zadovoljno govori o srbski konferenci (o kateri smo včeraj poročali) in pravi, da bi se sicer tú in tam dalo kaj kritikovati na njenih sklepih, a vendar se sme trdno pričakovati mirni razvoj raznih teženj, ker je sovraštvo zginilo in je nehala principijelna negacija.

Tuje dežele.

Vest, da boče Ruska pogodbo o morskih ožinah (pri Carigradu in v Hellespontu) razveljaviti, se obče zanikuje. Posebno ruski listi so polni zatrdjevanj, da Ruska noče nikacih pogodb rušiti, temuč da deluje ravno obratno na vtrjenje raznih pogodb, bodi si v Evropi ali pa v azijskem ozemlju. Strogo spoštovanje obstoječih pogodb je najsigurnejši temelj in najboljši pogoj za mirni razvitek sosednih narodov.

„Polit. Correspond.“ poroča njen dopisnik iz Rima, da je vest o bližnjem odpotovanji sv. Očeta neresnična. Rimsk katolišk časnik, iz katerega so drugi listi zajemali, hotel je le opozoriti vevlasti, v kakem težavnem slučaju so sv. Oče; mogoče je, da bode prišla potreba, poprijeti se najskečajnejšega sredstva, namreč Rim popustiti in se podati v kraj, kjer bode papež zopet svoboden v svojih delih. Neprijetnih situacij je papeštvo doživelo zadnje čase mnogo; omenimo samo škandale o priliki prenešenja mrtvega Pija IX., obsodbo najvišje sodnije gledé propagande itd. Posebno prvi slučaj kaže, kako malo osebne svobode uživa sv. Oče; ako ni varen mrtvi papež proti izgredom, kaj ima še le živi pričakovati od druhal? Vse skupaj provzročuje, da so jeli merodajni krogi misliti na odpotovanje. Laške vlade postopanje pa bode ta korak ali pospešilo ali pa vstavilo; odgovornost za ta velevažen korak pripada na vsak način njij.

O ministerski krizi se ne vé nič novega. Občno se trdi, da so ōna imena prava, ki smo jih zadnjič priobčili svojim čitateljem.

Francoze vojna v Tonkingu mnogo stane. Prvi kredit so prekoračili za 6 milijonov frankov in menda hoče vlada še 30 milijonov zahtevati.

V kamori je 27. t. m. stavil radikalni Barodet predlog, naj se ustava reviduje. Ministerstvo se je upiralo nujnosti tega pred-

ima vedno nekaj smešnega na sebi, v noši in v pisavi. In kdo bi bil rad smešen?

To je, gospod urednik, en razlog, zakaj sem se toliko časa pomišljal, predno sem Vam obljubil; potem še delj časa pripravil sem, predno sem se pripravil, tako da ste me malo nevoljni uže enkrat rahlo podržali. Zdaj, upam, da sem se Vam nekoliko opravičil. A to ni še vse. Z leti mi raste moj strah pred javnostjo, moja miruljubivost in — snaznost moja. Zlasti poslednja ta slabost dela mi mnogo preglavice. Blata, nesnage se bojim bolj nego živega ognja ali bridkega meča. In človeku s to slabostjo je dandanes težko stopati v javnost, povsod, a posebno v naši mili domovini, kjer je sedaj blato čisto za bojno orožje. Če mi je uže težko pisati v kak list, kaj pa še v političen list! Koliko prej poštenih mož se je uže onesnažilo s politikom. Da bi se sam onesnažil, tega se jaz sicer ne bojim — žalostno, ko bi se bal; — a drugi, drugi! Vsaj Vi, menim, veste dovelj, kako je to! — A porečete mi: Kaj pa se je tebi pečati s politikom? Pri tleh, pod črto sedéč bodeš mirno razkladal svoje modrosti; nad črto vihar, pod

loga, češ da bode samo predložilo maja meseča zbornici in senatu načrt o ustavni reviziji.

General Graham brzojavi angleški vladi iz Heribe pri Tamaniebu, v kakem redu da so prodirale angleške čete proti Tamaniebu. Hartington je čital v zbornici drugi brzojav, da so angleški vojaki sovražnika po polnem razkropili in v beg zapodili. Zgubili niso nobenega moža. — Zbornica je potem nadaljevala drugo čitanje zakona o reformi volilnega prava.

Razne vesti.

— (Avstrijsko-ogerska država v besedi in podobi.) Cesarjevič Rudolf je sprožil in pod svoje pokroviteljstvo vzel krasno delo. Zbral je najodličnejše literarne in umetniške zastopnike cele države in jih nagovoril, da bi združeno risali z besedo in podobo vse kraje in narode širne Avstrije. Prezanimivo to delo bode izišlo v krasni in tudi popularni, ceni izdaji Cesar je odobril patrijotično to misel in obljubil, da bode podjetje toplo podpiral. V soglasji s cesarjevičem naredil se je sledeči program: Naslov: Avstrijsko-ogersko cesarstvo v besedi in podobi. 1. zvezek: Uvod, namen knjige, splošen popis države. Zgodovinski razvitek. Ustavna organizacija. Uprava. 1. oddelek (v večjih zvezkih): Dežele, zastopane v državnem zboru. 2. oddelek (v mnogih zvezkih): Ogerske dežele. 3. oddelek (v enem zvezku): Okupirane dežele. Konečni zvezek: Imena sodelavcev. Viri. Vzajemni vpliv posameznih članov monarhije gledé omike in gospodarstvenega razvitka. Vezi med člani: Dinastija, vojna, skupni interesi. Poklic države v tú- in inozemstvu. Svetovno stališče monarhije. O vsakem narodu obravnavale se bodo sledeče stvari: 1.) Jezik njegov; 2.) zgodovina; 3.) znanost, umetnija in poezija, posebno národno pesništvo in glasba; 4.) národne šege; 5.) gospodarstvo. Kakor vidimo iz programa, je podjetje velikansko in kazalo bode v besedi in podobi, kaj zamore naša Avstrija. Prve umetniške in leposlovne sile bodo se združile k delu, ki bode neslo slavo starodavne te monarhije med širni svet, ki bode zrcalo duševne zmožnosti našega roda, poznim zanamcem v spomin in patrijotično spodbudo!

— (Samomor.) V Gradci se je 25. t. m. vstrelil med vožnjo v fjakterju bankir Jakob Marpurgo iz Trsta. Bival je uže od decembra pr. l. v Gradci; star je bil 48 let. Neozdravljiva bolezen je bila vzrok nesrečnemu dejanju.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Gosp. c. kr. deželni predsednik je imenoval računskega podčastnika pri domačem pešpolku Ant. Šivica kancelistom pri deželni vladi.

— (Razpis službe.) Razpisana je služba stavbenega adjunkta v X. razredu pri stavbenem uradu nižje-avstrijskem. Eventuelno bode spraznjeno adjutirano mesto stavbenega praktikanta.

črto je mir! — Ne, gospod urednik, tako ne bodeš govorili Vi, ki veste, da tudi pod črto ni miru! —

Ali veste, kaj me še moti? Ime, ime! Feuilleton, feljton, listek, podlistek, eno kakor drugo, meni ni po volji ne to, ne ōno. Sosebno pa poslednje mi jako preseda, vsaj si lahko mislite, zakaj. Na Dunaji je bila sijajna beseda — človeku treba na vse misliti — slovenskemu pesniku Slamorezcu na čast, ali pa slavnemu ruskemu slikarju Dolgopetovu. Na to se bere v kakem slovenskem listu: „Med odličnimi gosti videli smo tudi — podlistkarja „Ljubljanskega Lista“. Meni to? Groza! Tacega priimka pa vendar nisem zaslužil z vsemi svojimi grehi! Prosim Vas, gospod urednik, razpišite darilo — novo pratiko za leto 1885 — za pošteno ime tej čudni zmesi, po vsem od sedaj znanem naseljenem svetu feuilleton imenovani. Ime ni kar tako, še pri psu ne. Ko bi jaz svojega Peruna poklical: Čmokavzar! težko, da bi se genil, ali pa še zarenčal bi! Kaj pa še pri poštem pisatelji, ki je vajen, da se lepo, omikano ž njim ravna. Ker bi pa bilo predolgo čakati, da pride novi pri-

— (P. n. gg. društvenikom in poverjenikom „Matice Slovenske“.) Knjige za leti 1882. in 1883. so bile meseca decembra l. l. razposlane; odbor pa je vse potrebno ukrenil, da dobé p. n. gg. matičarji letos svoje knjige še proti koncu tekočega leta. Pri tej priložnosti izreka odbor svojo iskreno zahvalo vsem dosedanjim Matičinim podpornikom, posebno prijetna dolžnost mu je zahvaljevati se p. n. gg. poverjenikom za njihov poštvalni trud, katerega so imeli pri pobiranju doneskov in pri razpošiljanju društvenih knjig. Odbor sam skrbi z vso resnobo in marljivostjo za napredek „Matice Slovenske“, njegovo delovanje more vendar le tedaj roditi dober sad, ako nahaja povsod krepke podpore, ako „Matici Slovenski“ ostanejo zvesti podporniki vsi dosednji društveniki in ako se število matičarjev po vseh krajih naše slovenske zemlje od leta do leta pomnožuje. Zaradi tega stopa odbor „Matice Slovenske“ s tem pozivom pred slovensko občinstvo, uljudno vabeč je k pristopu „Matice Slovenski“, in do p. n. gg. poverjenikov s prošnjo, da prevzamejo tudi nadalje ta rodoljubni posel, ter da vabijo v svojih krajih novih društvenikov in da pobirajo njih letne doneske. Da more odbor društvene knjige izdati ob določenem času, kaže se neobhodna potreba, da društveniki svoje doneske plačajo ob pravem času. V smislu § 3. društvenih pravil ukrenil je odbor, da je letnino za leto 1884. vplačati vsaj do 1. junija t. l. Na podlagi natančnega števila društvenikov mora se le odbor določiti, v koliko iztisih je treba tiskati društvene knjige, da se izogne vsaki denarni potrat, ko bi ležale nerazpečane, kot mrtev kapital v društveni zalogi. Odbor torej nujno prosi, da p. n. gg. poverjeniki blagovolé med društveniki v svojih krajih njih doneske do 1. junija t. l. pobirajo in Matičinemu blagajniku doposlajo; isto tako naj pošljejo društveniki, živeči v krajih, kjer ni poverjenikov, svoje doneske do istega obroka neposredno Matičinemu blagajniku. V Ljubljani 19. marca 1884. Za odbor „Matice Slovenske“: Grasselli, prvosednik. Prof. Senekovič, odbornik.

— (Klopi v Lattermannovem drevoredu) nimajo miru pred neznanimi lopovi. Uni teden so potolkli in izruvali lesene klopi na potu ob veliki cesti v Lattermannovem drevoredu, celó kamenite so prekopicnili s stojalov in jih odbili, minole dni pa so v drevoredu proti Šiški nasproti kolizejskega poslopja poškodovali mnogo lesenih klopi. To je uže več nego surovost. Mestni magistrat ljubljanski napravlja z nemalimi troški klopi po šetalščih, da bi se šetalci in bolehní na njih oddahnili, neznani lopovi pa v nočni tmini pokončujejo iz zgolj zle volje, kar se je z mnogimi troški vstvorilo. Tú bi bila, ako se pokončevalci zasledé, umestna pač jako ostra kazen.

— (Izgubil) je včeraj nekdo po poti od „Bavarskega dvora“ do franciskanske cerkve mošnjček, v katerem sta bila dva desetaka in vizitnica z planíko (*Edelweiss*). Kdor ga je našel, naj ga izroči proti postavni nagradi mestnemu magistratu.

— (Tatvina.) Zadnje dni je prišel v gostilnico Franca Zorca v Spodnjo Hrušico št. 29

pod Ljubljano postopač Janez Jani iz Ljubljane. Vse se kaj oblastno k mizi in obnaša se proti ženi gostilničarjevi, ki je bila sama doma, kot kaka višja uradniška oseba. Mož pride, ob enem pa tudi dacarji in odidejo v klet, da zadavkajo vino. Gostilničar Zorc je smatral postopača Janeza Janija za kacega višjega nadzornika dacarjev in ostavi gostilnico. Jani ukaže ženi gostilničarjevi, naj mu napravi v kuhinji „šmorn“, kar žena stori. Med tem časom, ko se je cvrl „šmorn“, pa „veliki gospod“ vino popije, ukrade uro z verižico in dvema srebrnima tolarjema v vrednosti 26 gld. in jo na tistem popiha pri družih vratih.

— (Po slabi tovaršiji — glava boli.) O istinitosti tega izreka se je prepričal včeraj zjutraj kmetovalec Jarnej Burja iz Rebč, ki se je sešel nekoliko uže pijan z dvema ljubljanskima postopačema. Postopača sta veselega kmetovalca pregovorila, da so hodili od gostilne do gostilne, kjer je povsod Burja jako radodarno plačeval pijačo. Naposled pa sta postopača Burji, ki je bil postal uže po polnem trd, še ukrala vse njegovo imenje 25 gld. Burja je pa ovadil postopača policiji, ki je ista takoj zasledila, prišla in izročila sodniji.

— (Strašna smrt.) Mlinar M. Ogrinec iz Iške delal je 26. t. m. zjutraj v svojem mlinu, stopil je s svetilnico k vodnemu kolesu, da bi nekaj popravil, kar ga popade kolo z vso silo in mu zlomi vrat, vrh tega pa še potlači in stero desno stran. Žena njegova je našla potem nesrečnega moža pod kolesom — se vé da mrtvega. Reče se je bil še le pred jednim mesecem oženil in bil je star stoprv 33 let.

— (Požarna kronika.) Koča Urše Lustrikove v Sori jela je v noči 25. t. m. goréti. V dobri poldrugi uri je pogorelo ostrešje in z njim vred mnogo slame, spravljene pod streho. Vrh tega je neusmiljeni element pokončal celo vrsto dobrih rečij, n. pr. kup svinjskega mesa in slanine, vrečo žita in fižola ter nekaj obleke. Vsi ti zakladi so bili last Josipa Knifca, ki je stanoval v nesrečni bajti. Druzemu gostaču, Janezu Trampušu, pa bi bila skoraj žena zgorela. Ko je ogenj nastal, popadla je v naglici svoje mesec dni staro dete in ga nesla na prosto, potem je pa hitela nazaj v gorečo bajto, da bi rešila kaj obleke. Ko je iskala po sobi, vdere se v veži strop in žena ni mogla več iz hiše. Kričala je na vso moč, a nihče se ni upal v gorečo kočo. Nevarnost je postajala vedno večja — kar popade Jakob Kokalj iz Sore močan kol, vloni navzlic veliki nevarnosti omrežje pri oknu in potegne prestrašeno ženo iz sobe, kjer bi se bila gotovo zadušila. Vboga žena je bila pa svoje dete tudi preblizu ognja položila na tla — iskre in otrinki so padali na otroka in čel je tudi kričal na vse pretege, nihče ga ni čul v občni zmešnjavi. Ko so ga našli, bil je hudo ožgan po obrazu, in bati se je, da izgubi desno oko. Mati sama pa ni poškodovana. Lastnica koč, Urša Lustrikova, je bila zavarovana za 200 gld.

ves preplašen in izbegán sem molčal do današnjega dne. Bilo mi je kakor menda polžu, ko ga paglavac s šibico udari po radovednih rožičkih, da se naglo skrije v svojo hišico, iz katere se ne prikaže z lepa zopet na dan. Kako hočem pisati, če sem prišel po polnem iz dotike z občinstvom? Če se moram vprašati pri vsaki besedi, katero hočem zapisati: kdó vé, bode li to ugajalo mojim rojakom? In vendar naj pišem, pravite? Se prav priganjate me, kakor da bi bilo moje pisanje Bog vé kaka pomoč in podpora Vašemu težavnemu podjetju. Bodi, poskusimo še enkrat, pustivši na stran vse pomiselke, pišimo, kar nam pride ravno na misel. Dá, gospod urednik, če hočete tako, ali pa nič. Ne pričakujte od mene Bog vé kakih modrosti in učenosti. Govoril bodem, kakor se govori v izbraui družčini, o tej in óni stvari, kakor okolnosti nanesó. Zdaj resno, zdaj šaljivo, kakor bodem ravno pri volji. So-sebno, pa, gospod urednik, ne pričakujte od mene tiste posiljene duhovitosti in neslane dovtipnosti, ki se tako rada šopiri po vseh feuilletonih. Meni uže kar preseda. Jaz se ne bodem zvijal in pačil, kako ženitovanjski go-

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Trst, 28. marca (zvečer ob 8. uri 10 min.) Pogreb Koseskega bil je velikanski; slovenske deputacije nosile so prekrasne vence pred krsto. Močan pevski zbor je pel izbrano v cerkvi in na gomili. Cegnar govoril je navdušeno.

Dunaj, 29. marca. Odsek za novinarski kolek je sprejel Fanderlikov predlog, naj se odpravi kolek za časnike. Vladna zastopnika, dvórna svetnika Freiberg in Chiari, sta večkrat ugovarjala, češ, da se vlada ne more odpovedati novinarski kolekovini.

Petrograd, 29. marca. Zaradi protizidovskih izgrede je obsodilo porotno sodišče v Novomoskovsku devet kmetov na devetdo osemnajst mesečno ječo; najst kmetov je bilo izročenih mirovnim sodnikom, da jih kaznijo.

London, 29. marca. Spodnja zbornica je sprejela z 208 glasovi proti 197 predlog, naj se olajšajo lokalni davki, navzlic vladnemu ugovoru.

Pariz, 28. marca. Vojvoda albanski, sin angleške kraljice, je umrl danes zutraj v Cannes-u vsled nesrečnega padca, ki se mu je pripetil včeraj v navtičnem društvu.

Kahira, 27. marca. Angleži se bodo jutri vrnili v Suakim. Potem bodo menda vse pripravili za naglo vkrcanje. Iz Suakima se tudi poroča, da ima Osman Digma le še malo kopo mož pri sebi; sploh je pa neznano, kam je vbežal.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 29. marca.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld. 80.-
» » » » » srebri	81.05
Zlata renta	101.90
5% avstr. renta	95.40
Delnice národne banke	843.-
Kreditne delnice	321.30
London 10 lir sterling	121.30
Srebro	—
20 frankovec	9.61
Cekini c. kr.	5.68
100 drž. mark	59.24

Uradni glasnik

z dne 29. marca.

Razpisano je stipendijsko mesto grof Deblinovo moravskega oddelka v c. kr. vojaških odgojevalnih in izobraževalnih zavodih. V prvi vrsti imajo pravico do ustanove silezijski in moravski plemiči, potem pak óni iz družih kronovin; prošnje do 31. maja c. kr. moravskemu namestništvu v Brnu.

Prostovoljne javne dražbe: V zapuščino umrlega Fr. Wilfana ml., hišn. posestnika v Šk. Loci, spadajoča hiša z barvarijo in zemljišča v dan 21. aprila ob 8. uri dopol. v Škof. Loci št. 41 na Karlovškem predmestji. Dražbeni pogoji ležé pri okr. sodniji v Škof. Loci na ogled.

Eks. javne dražbe: Posestvo Jan. Rihteršičevo v Spod. Luži, sodna cena 2459 gold., v dan 29. aprila, 30. maja in 1. julija od 11. do 12. ure dopól. v Škof. Loci.

dec, da bi vzbujal smeh vesele družbe. In pa še nekaj. Kaj je listkar brez citatov in tistih tako priljubljenih Büchmannovih „krilatih besed“? Brez tistih drugojezičnih, zlasti latinskih in francoskih ocvirkov, s katerimi naši pisatelji tako radi zabeljujejo svoje mnogokrat pogrete žgance? Tudi jaz imam tega greha nekaj na vesti, tudi meni je trkati na prsi: *Mea* — Vidite, uže zopet! *Naturam* — Ne, to je preveč! Kako težko se je ogniti tega greha, vendar sem sklenil, da se ga hočem ogibati, kolikor moči. Če mi pa vendar uide kateri, imejte blago potrpljenje z menoj in z mojo slabostjo.

Slednjič še nekaj: vprašali ste me, kako s podpisom? Jaz sem vedno tako sodil, da mož bodi za vsako besedo, katero dá med ljudi, porok s svojim poštenim imenom. Na prosto voljo Vam je torej, pod „dunajska pisma“ staviti prav razkoračeno moje pravo ime, ali pa tako izmišljeno, da ga bode vsakemu lahko uganiti. Jaz ne zahtevam nikake uredniške skrivnosti. Za to, kar pišem, hočem biti sam odgovoren pred vsem svetom. Za sedaj: zdravi! Skoraj začnemo. Vaš stari

Jos. Stritar.

imek, poskusimo v božjem imenu brez primka svoja „dunajska pisma“.

Ali kaj bodi predmet naročenim dopisom, o čem naj govorim, da bode po volji Vam in čitateljem Vašim? Prej je tožil, da ga skrbi oblika, sedaj mu pa še preglavico dela vsebina? Lep začetek! Če ne vé, ne kako bi pisal, ne kaj, to ti bode prava pomoč novemu listu! — Ne, gospod urednik, tako ne smete tolmačiti mojih besed. Ko bi ne vedel kaj pisati, gotovo bi ne vzel peresa v roko. Ne, hvala Bogu, tako prazen še nisem; misli mi dovelj roje po glavi, tem bolj, ker jim nisem dal uže toliko časa duška. Ali drugo vprašanje: bode li moje blago ugajalo slovenskemu občinstvu? Moji rojaki, kakor kaže, molijo sedaj druge bogove, časi prav čudne malike! Jaz dobro vem, zakaj tako govorim. Poskusil sem bil namreč v nekem drugem listu, katerega sicer silno čislam, svojo srečo. Ali ta prva poskušnja mi je bila sramotno izpodletela. Reklo se mi je: Kaj pisariš, kar ne zanima žive duše na Slovenskem? Še celo hudi bodo naši čitatelji, ako jim bomo podajali tako berilo. To mi je bil hud udarec;

Umrli so:

Dne 28. marca. Fran Ferd. Keki, c. kr. penz. major, 52 l., Rimska cesta št. 2, srčni mrtvoud. — Ant. Kumer, paznik posil. delarnice, 45 l., Poljanska cesta št. 55, kron. jetika. — Julij Klemenc, mesar, 33 l., Poljanski nasip št. 10, vnetje pljuč.

V bolnici:

Dne 26. marca. Fran Pavlič, kočar, 60 l., jetika.

Dne 27. marca. Janez Debevec, črevljar, 21 l., jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
28. marca	7. jutraj	736.65	— 0.8	svsh. sl.	js.	
	2. pop.	735.13	+13.4	>	>	0.00
	9. zvečer	735.85	+5.6	>	zv. s.	

Albin K. Ahčin

trgovina s železnino in stavbinsko ključničarstvo

(11) 6—5

Ljubljana

Gledališke ulice št. 8

priloga svojo dobro izbrano zalogo štedilnih ognjišč, pečij in namiznih ognjišč, vseh stavbinskih okovanj, raznovrstnih železnih šibik, jezičastega in čveterovatega železa, dalje priloga tudi priznane kot najboljše in s bronasto svetinjo povodom ljubljanske izložbe odlikovane pljuge ter razno poljedelsko orodje.

Vabilo

k prvemu rednemu glavnemu zboru penzijskega društva

c. kr. poštarjev in poštних opraviteljev

v državnem zboru zastopanih dežel

dné 22. aprila 1884 ob 11. uri dopoldne v mali dvorani godbenega društva na Dunaji, umeteljniške ulice št. 3 (Wien, Künstlergasse Nr. 3.)

Dnevni red:

- 1.) Poročilo osrednega odbora.
- 2.) Predložitev računov.
- 3.) Poročilo pregledovalcev računov; potrdilo računov.
- 4.) Predložitev proračuna za 1884. leto.
- 5.) Nakup efektov.

Da bode to zborovanje sklepično, vabijo se k zanesljivi vdeležbi prijazno vsi p. n. udje tega društva.

Udje, kateri se ne vdeležijo tega zborovanja, naj blagovolijo svoja nekolekovanja pooblastila poslati podpisaniemu ali društvenemu predsedništvu na Dunaj; oni pa, kateri se vdeležijo tega glavnega zbora in želijo imeti znižano voznino po železnici, naj društvenemu predsedništvu na Dunaj (Wien, Beatrixgasse 25, III. Bezirk) naznani, po kateri železnici se voziti nameravajo, da jim taisto dotične legitimacije preskrbi.

(26) 3—1

Adolf Mulley,
načelnik.

A. Mayer-jeva

trgovina

piva v steklenicah

v Ljubljani

priloga

carsko in izvožno marcno pivo

v zabojčkih po 25 ali 50 steklenic.

(24) 26—2

Tuji.

Pri Maliči: Weil, trgovec z Dunaja. — Schwimmer, trgovec iz Nixdorf. — Stähler, trgovec iz Remscheid. — Tenger, trgovec iz Stuttgarta. — Burgstaller, trgovec iz Knittelfeld.

Pri Slonu: de Veresse, c. kr. stotnik, in Beránek, lajtnant, oba iz Strassa. — Neuwirth, trgovec iz Čakovca.

Velikansko

korénsko seme

(jeden korén 8 do 10 d. težak)

najboljša lucernaška in štajarska detelja, vsakovrstna sladna in krmilna repa, razna najboljše semena za travnike in pripoznano najboljša carska travna mešanina (najbolje in žlahneje vrste trav in detelj), za vsako zemljo prav godna itd., sigurno dobra in sposobna za izcimanje, se po ceni dobiva pri

R. Paulin-u,

(23) 4

Pred škofijo 1 — Špitalske ulice 2.

Tudi japonska obrovka ajda, direktno odjemanje, dobiva se letos dobra in cenó.

Račune, nakladne liste, kuverte, vizitke, sploh vsakovrstne

tiskovine

izgotavlja v mišnej izvršbi in po nizkih cenah

tiskarna

Kleinmayr & Bamberg
v Ljubljani.

J. pl. Trnkóczy, lekar pri „pri zlatem samorogu“

priloga in razpošilja s poštnim povzajem

Marijaceljske kapljice
za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vpeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, kró v želodcu, bitje sroa, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.** — 1 Sklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. **Svarilo!** Opozarjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „**Samorogu**“ zraven rotóva na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkóczy-ju.** Razpošiljava se le jeden tucat.

Brez te **varstvene znamke**, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot **ponarejeno.**

Schuytmarke.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu** ter **živcih, otekline, otrpele ude** in **kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje** po dr. **Maliču**“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **pl. Trnkóczy-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinske** bolezni na nogi **silno** trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čimdalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet** po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je **čudovit vpeh**, da so se po kratkej rabi **oprostili mučnih bolečin**. S popolnim prepričanjem **priznavam torej dr. Maličev protinski cvet** kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni **prilagam**. Vašej blagorodnosti pa izrekam **najpristronejšo zahvalo**, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno

olje

najboljše vrste, izborno zoper **bramore**, **pljučnico**, **kožne izpuške** in **bezgavne otekline**. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjanje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi **smradljivo** sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr. (6) 12—5

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri **zabasanju** človeškega telesa, **glavobólu**, **otrpnenih**; **udih**, **skaženem želodcu**, **jetrih** in **obistnih boleznih**, v **škatuljah** a 21 kr. jeden zavoje s 6. škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoje.

Naročila iz dežele izvrše se tekoj v lekarni pri „Samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.